

Postás, jogász, trolibuszvezető fest, rajzol a rókusai szabadiskolában

„Kinyitottam a kalitkám”

Szuromi Pál irányításával modell után rajzol Kereszty Zsolt, Birinyi György és Németh Mária

Fotó: Schmidt Andrea

Postás, jogász, trolibuszvezető, vagyonőr, bankár, építész, tanárember. Közös bennük, hogy a Szegedi Alkotók Független Társaságának tagjai, és minden héten találkoznak, hogy a Szuromi Pál vezetésével működő képzőművészeti szabadiskolában szenvedélyüknek hódolhassanak.

– Eredeti foglalkozásom műbútorasztalos, de voltam szén- és uránbányász, sőt targoncavezető is. Már hetedik éve postás-ként dolgozom, ezerkétszáz rókusai lakás tartozik hozzám. Imádom a munkámat, mert szeretek emberekkel foglalkozni – meséli a rókusai pályaudvar mögötti MÁV-művelődési házban épp egy telt keblű modelltől akvarellt festő Birinyi György. Húszévesen kezdett rajzolni, festeni, de aztán jött az öt gyerek, és jó időre abba kellett hagynia a „művészkedést”. – Sokat jelent, hogy most második feleségem biztat, értékeli a munkáimat. Nincsenek nagy terveim, egyszerűen örömför-

rás, kikapcsolódás számomra az alkotás. Volt már önálló kiállításom is a Bartókban, magam is elcsodálkoztam, amikor megláttam együtt a képeimet.

A képzőművészeti szabadiskola talán legtehetségesebb tagja, Kereszty Zsolt a kilencvenes évek elején jogász diplomát szerzett, de két év ügyvédi jelölti munka után váltott. Lakberendezőnek tanult, néhány évig ebből is élt, ma pedig oktatja. Már gimnazista korában a képzőművészet érdekelte, most azt csinálhatja, amire mindig vágyott. Idén végez a tanárképző főiskola rajz szakán.

A Szegedi Alkotók Független Társasága a Széchenyi téren

működő vasutas képzőművész körből vált ki, öt éve Szuromi Pál művészettörténész vezeteti a Rókuson otthonra talált csoportot.

– Sok egyetemista jár hozzánk ösztöndíja kiegészítéseként modelkedni. Ilyen lehetőség nem sok van Szegeden, ezért is szívesen jövünk – mondja Kereszty Zsolt. Ő már lassan nem számít amatőrnek, hiszen a B Galériában voltak már önálló kiállításai, egyre több országos csoportos tárlaton vesz részt, Vásárhelyre is hívják. Tavaly bekerült a nyári tárlatra, idén a táblakép-festészeti biennálén szerepel munkájával. Rajzaival nagy sikere volt a belgrádi biennálén is: finom vonalas aktjai a kiállítás plakátjára, prospektusára kerültek. – Profi képzőművész szeretnék lenni. Jövőre leszek negyven, így kicsit már el vagyok ezzel csúszva. Jó időben, jó helyen kell lenni, és a

tehetség mellett a kapcsolatrendszer, az ismertség is fontos.

– Az érettségi után hét éven át trolibuszvezetőként dolgoztam, közben született két gyermekem. Először a főiskolára jártam modelkedni, végül magam is rajzolni kezdtem. Jelentkeztem ablak szakra, a felvételre készülök. Egyelőre sokat kell tanulnom, be kell hoznom a lemaradást. A művészet számomra ablakot nyitott a világra – állítja Németh Mária. Szerinte a szabadiskola mentorától, Szuromi Páltól kemény, szókimondó kritikát kapnak, ami segíti a fejlődésüket. – Eddigi legnagyobb sikeremnek azt tekintem, hogy a magam építette kalitkám ajtaját végre ki tudtam nyitni.

Az alkotókör kiállítása Fények, figurák és fordulatok címmel a hónap végéig látható a Bartók Béla Művelődési Központban.

H. ZS.

Baka István vers- és prózamondó verseny

„Én itt vagyok – Üzenet Új-Huligániából” címmel idén tizedik alkalommal rendezi meg a Baka István Alapítvány a támogató intézményekkel az 1995-ben elhunyt szegedi költőről elnevezett vers-, énekelts- és prózamondó versenyt. Középkor és felnőtt kategóriában nem hivatásos vers- és prózamondók jelentkezését várják.

A versenyzőknek három művet kell megtanulniuk: Baka István egyik művét,

esetleg műfordítását, egy verset vagy prózát a magyar irodalomból, valamint egy kortárs magyar alkotást, amelyben kifejezésre jutnak a szerző hazájáról vagy 1956-ról megfogalmazott gondolatai. Egy-egy mű előadása nem haladhatja meg az öt percet.

Jelentkezési határidő: 2006. október 15. A döntőt 2006. november 11-én a szegedi Bartók Béla Művelődési Központban rendezik

Jelentkezni lehet levélben, faxon vagy e-mailben a név, életkor, (iskola), felkészítő tanár, levelezési cím, telefon, e-mail és a választott művek listájával. Cím: Baka István Alapítvány, 6723 Szeged, Molnár u. 4., vagy e-mail: baka-alapitvany@axelero.hu, honlap: www.baka.hu. Bartók Béla Művelődési Központ, 6720 Szeged, Vörösmarty u. 3., telefon: 62/475-190, fax: 62/426-008, e-mail: bbmk@tizportal.hu.

„Egy pszichopátát kéne játszani, rád gondoltam”

Az improvizált groteszk sikere sokkolta a rendezőt

Közönségdíjat nyert az országos középiskolai videofilmszemlén A Félelmek, Gárdonyi Dániel és Gyémánt István filmje. A megváltásról, az elűnésről, és egy rosszkor, rossz helyen felbukkanó Trabantról beszélgettünk az alkotókkal.

Egy fiú egy nap arra ébred, hogy ő az egyetlen ember a földön. Később kiderül, meg kell halnia ahhoz, hogy a többiek visszatérhessenek. Vállalja a küldetést, és megváltja a világot, őt pedig eltűntnek nyilvánítják. A történet a Félelmek című film sztorija, melyet két szegedi középiskolai, Gyémánt István és Gárdonyi Dániel készített. A 26 perces alkotással a Budapesten rendezett országos középiskolai videofilmszemlén a közönség díját nyerték el. A szemlén olyan rangos rendezők adták elő és zsűrizték, mint Jancsó Miklós, vagy Salamon András (Közel a szerelemhez).

– Sokkot kaptam – válaszol röviden a

rendező, Gárdonyi Dániel a kérdésre, milyen volt díjátadó. Dániel két éve, a főszerepet játszó Gyémánt István négy éve foglalkozik a mozival, elsősorban extrém sportot, agresszív görkorcsolyát filmeznek. A mostani pályázatba a sport nem illett, a téma ez volt: groteszk.

A történetet Dániel találta ki, majd ezzel hívta fel Istvánt: „Csinálok egy filmet, egy pszichopátát kéne játszani, rád gondoltam.” István elvállalta. Forgatókönyv és szövegek nem volt, improvizáltak. István szerint nem is baj, a gyötrődést úgyis belülről kell meríteni. Voltak viszont trükkök és effektek: halsszem optika, a szereplő megkettőzése és sokadik nekifutásra felvett verekedős, megváltós jelenetek. A szigorú forgatókönyv hiányának köszönhető néhány szereplő is.

– Haverok felhívtak, hogy hol vagyunk, mit csinálunk. Mondtuk, hogy forgatunk, mire ők is jönni akartak. Ők lettek a hallucinációim – mesélte István.

Gárdonyi Dániel és Gyémánt István a bakikat sem szégyellte Fotó: Segesvári Csaba

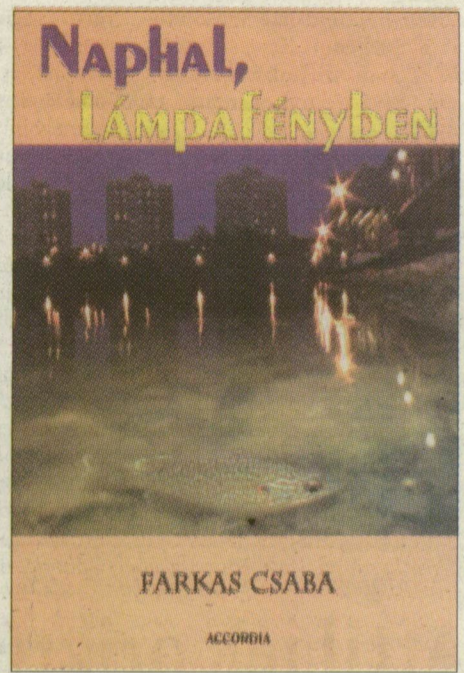
– Hogy miért félelmek a címe? Amikor egy ember egyedül marad, előjönnek a belső félelmek, a lélek sötét oldala. Egy stabil elmét is darabokra téphet a magány – magyaráz a rendező. Filmje az ő értelmezésében arról szól, megérdemli-e

Szürreális fénytörés

A könyvhétre megjelent kötet címlapja. Naphal, lámpafényben Naphal, lámpafényben – ez a címe Farkas Csaba, lapunk munkatársa tizedik kötetének, amely a könyvhétre jelent meg a budapesti Accordia Kiadónál. Holnapról Szegeden is kapni lehet.

Szépirodalom, a legkülönbözőbb, mégis egységet alkotó stílus elemekkel – tűnhet fel az olvasónak az év elejétől év végéig terjedő, egy évnél hosszabb felölelő kötet tárcanovelláinak olvastán. A lehető legrealistábbnak hat – sőt időnként természeti folyamatokat precízen leíró szikár ismeretterjesztésnek –, mégis végighúzódik a könyv egészen egyfajta szürreális fénytörés. Olykor mesei elemek keverednek a valósághoz. A százéves belső udvaron beszélő árnyékliliomok virágoznak, másutt Á. és Thakács, a kötet – a halakon, madarakon, növényeken s társaikon túli – állandó szereplői, az esti tücsökciripelés hangjának repülő-szónyegeken kelnek útra.

De a mesét is természet tények szabályozzák: „Éjféltre vissza kell érünk, akkor kezdik abba hagyni – mondta Á. Visszaérünk – így

Farkas Csaba legújabb könyvének címlapja

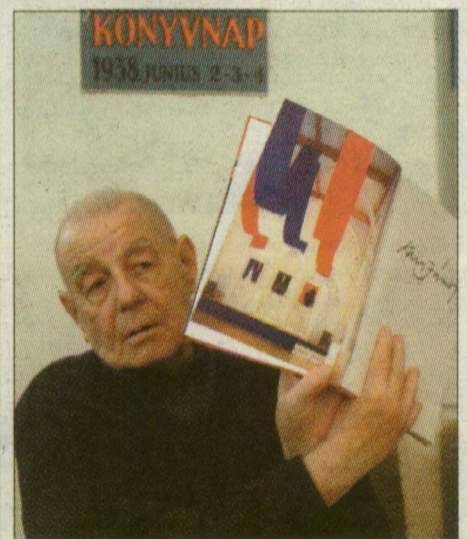
Thakács.” Megint másutt abszurd elemek tűnnek fel, kötet alaphangjára azonban a legjellemzőbb a tűnődő líra. A folyosó – ahol várakozik Thakács – kék műanyaggal borított padlója úgy tükrözi vissza a lámpavilágítást, mint a Balatonon a víz a lemenő nap fényét. (Farkas Csaba: Naphal, lámpafényben. Accordia Kiadó, Budapest, 2006)

Kass János könyvei

A Kass Galériában tegnap mutatták be a Holnap Kiadó Írások és képek – Válogatás Kass János műveiből című kötetét. A grafikusmű-

vész nemcsak Kékszakállú-sorozatával, rajzaival és írásaival szerepel a könyvben, hanem róla szóló írások, versek is olvashatók

benne. Bemutatták a Vár utcában a Fery Antal alkotásjegyzéke című kiadványt is, amely számba veszi az 1994-ben elhunyt kiváló grafikus 2500 fametszetét, ex librisét. Az ünnepi könyvhéthez kapcsolódva a Szép Könyv-versenyben Gyurcsány Ferenc miniszterelnök különdíját kapta a Kass János Triptichonja című reprezentatív album, amit tavaly decemberben, a művész 78. születésnapjára jelentetett meg a szegedi Mozaik Kiadó. Az elismerést a kötet tervezője, Deák Ferenc grafikusművész és Kass János együtt kapta meg.

Kass János új könyvével Fotó: Karnok Csaba

A VÉGZET

■ Az országos középiskolai videofilmszemlén hatvanhat alkotást neveztek. Nem csak egyetlen szegedi siker született: megosztott fődíjat kapott Formanek Istvánnak, a Deák Ferenc Gimnázium tanulójának ötperces filmje, A végzet.

az emberiség, hogy megmentse, valamint sajátos válasz arra, hogy mi történhet azokkal, akik eltűnnek és soha többé nem kerülnek elő.

A fiúk azonban nem mindig ilyen komolyak, maguktól ajánlják fel: megmutatják a film hibáit, bakijait. Például amikor az operatőr a rémülten rohanó szereplőt követi és felbukik Sütiben, a macskában, vagy amikor – bár a bolygó kihalt – elhúz a fák között egy fehér Trabant, a magányos főhőst pedig monológja közben hógolyótámadás éri.

Dániel és István legközelebb a görkorsokról forgatnak, Szeged rulez címmel.

GONDA ZSUZSANNA